

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

12 Quid respondeat ei in beatitudinibus, & fructibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

boni adepti amor immutabilis, est profecto si dici potest, mali cauendi timor, securus est. Timoris quippe casti nomine, ea uoluntas significata est, qua necesse erit nolle peccare, & non sollicitudine infirmitatis, ne forte peccemus, sed tranquillitate charitatis cauere peccati: Aut si nullius omnino generis timor ibi esse poterit, ita fortasse timor in seculum seculi dictus est permanens, quia id permanebit, quo timor ipse producit.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod in auctoritate praedicta excluditur a beatis timor sollicitudinem habens, de malo praecauens, non autem timor securus, ut Augustinus * dicit.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut dicit Dionysius, cap. 7 de diu. no. Eadem, & similia sunt Deo & dissimilia. Haec quidem secundum contingentem non imitabilis imitationem, id est, in quantum secundum suum posse imitantur Deum, qui non est perfecte imitabilis. Haec autem secundum quod hic causa minus habent a causa infinitis mensuris, & incomparabilibus deficientia. Unde non oportet, quod si Deo non conuenit timor, quia non habet superiorem, cui subiiciatur, quod propter hoc non conueniat beatis, quorum beatitudo consistit in perfecta subiectione ad Deum.

AD TERTIUM dicendum, quod spes importat quandam defectum, scilicet fruitionem beatitudinis, quae tollitur per eius praesentiam: sed timor importat defectum naturalem creature, secundum quod in infinitum distat a Deo: quod etiam in patria remanebit. & ideo timor non euacuabitur totaliter.

ARTICVLVS XII.

Vtrum paupertas spiritus sit beatitudo respondens dono timoris.

* lib. 14. de ciuita. Dei, ca. 9. a med. tom. 5. † ca. 9. a medio illius.

Inf. q. 122. ar. 2. co. Et 2 di. 24. q. 1. ar. 4. & 6. or. * ar. 7. huius quae.

AD DUODECIMVM sic proceditur. Videtur quod paupertas spiritus non sit beatitudo respondens dono timoris. Timor enim est initium spiritualis uitae, ut ex * dictis patet: sed paupertas pertinet ad perfectionem uitae spiritualis, secundum illud Mat. 19. Si uis perfectus esse, uade, & uende omnia quae habes, & da pauperibus, ergo paupertas spiritus non respondet dono timoris.

¶ 2 Praet. In psalm. 118. dicitur. Confige timore tuo carnes meas. Ex quo uidetur, quod ad timorem pertineat carnem reprimere: sed ad repressionem carnis maximè uidetur pertinere beatitudo luctus. ergo beatitudo luctus magis respondet dono timoris, quam beatitudo paupertatis.

¶ 3 Praet. Donum timoris respondet uirtuti spei, sicut dictum * est: sed spei maxime uidetur respondere beatitudo ultima, quae est: Beati pacifici, quoniam filii Dei uocabuntur, quia, ut dicitur Rom. 8. Gloria in spe gloriae filiorum Dei, ergo beatitudo illa magis respondet dono timoris, quam paupertas spiritus.

¶ 4 Praet. supra dictum * est, quod beatitudinibus respondent fructus: sed nihil in fructibus inuenitur respondere dono timoris, ergo etiam neque in beatitudinibus aliquid ei respondet.

SED CONTRA est, quod Aug. dicit in lib. * de sermone Domini in monte. Timor Dei congruit humilibus, de quibus dicitur: Beati pauperes spiritu.

RESPON. Dicendum, quod timori proprie respondet paupertas spiritus. Cum enim ad timorem filialem pertineat Deo reuerentiam exhibere, & ei subditum esse, id quod ex huiusmodi subiectione consequitur, pertinet ad bonum timoris. Ex hoc autem

Ar. 9. ad i.

1. 2. q. 70. ar. 3.

mediu to. 4. Li. c. 9 ante

F quod aliquis Deo se subiicit, definit quiescere, uel in aliquo alio magnificari, nisi in Deo. n. repugnaret perfectae subiectioni ad Deum dicitur in Psalm. 19. Hi in curribus, & hi in autem in nomine Dei nostri in uocabimur. ex hoc, quod aliquis perfecte timet Deum, quens est, quod non quaerat magnificationem superbiarum: neque etiam quaerat magnificationem bonis, scilicet honoribus, & diuitiis, utrumque pertinet ad paupertatem spiritus, quod paupertas spiritus intelligi potest in uoluntate inflati & superbi spiritus, ut * Augustinus nit: uel etiam abiectione temporalium rerum spiritu, id est, propria uoluntate per inhaerentiam iustitiae, ut Ambrosius & Hieron. exponunt.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod beatitudo sit actus uirtutis perfectae, omnes beatitudines ad perfectionem spiritus uirtutis pertinet, quidem perfectione principium esse debent, quod ad perfectam spiritualium bonorum perfectionem, terrena bona contemnat, sicut tractat in eodem loco habet in donis. Non autem beatitudo perfectio in ipsa temporalium bonorum perfectione, sed haec est uia ad perfectionem. Timor filialis, cui respondet beatitudo paupertatis, est cum perfectione sapientiae, ut supra dictum est.

AD SECUNDUM dicendum, quod dicitur ponitur subiectioni ad Deum, quam facit filialis, in debita magnificatio hominis uel in uel in alijs rebus, quam delectatio extrinsecus opponitur timori ex consequenti, quod reueretur, & ei subditur, non delectatio in rebus, sed tamen delectatio non pertinet ad beatitudinem, quam respicit timor, sicut magnificatio directe beatitudo paupertatis respondet beatitudo autem luctus ex consequenti.

AD TERTIUM dicendum, quod spes motum ex habitu ad terminum ad beatitudinem dicitur: sed timor importat magis motum ad beatitudinem recessus a termino a quo. Et prima beatitudo, quae est spiritualis perfectio, congrue respondet spei per modum motus: sed prima beatitudo, quae est per reuerentiam, exterioribus impediens beatitudinem, congrue respondet timori.

AD QUARTUM dicendum, quod beatitudo illa, quae pertinet ad moderatum timorem, incontinentiam a rebus temporalibus, uideatur timoris conuenire, sicut modestia, continentia castitas.

QVAESTIO XX.

De uitijs oppositis, in quatuor articulos diuisa.

K **E**INDE considerandum est de uitijs oppositis. Et primo, de desperatione. Secundo, de praesumptione.

CIRCA primum quaeruntur quatuor.

¶ Primo, Vtrum desperatio sit peccatum.

¶ Secundo, Vtrum possit esse sine infidelitate.

De hoc articulo... In principio... qui dicitur... in Deo... propter... motus... cetera... effici... autem... qui... neg...